

Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова

Кафедра хірургії медичного факультету №2
Кафедра внутрішньої медицини медичного факультету №2
Кафедра пропедевтики дитячих захворювань та догляду за хворими дітьми

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор ЗВО з науково-педагогічної та навчальної роботи

проф. ЗВО Оксана СЕРЕБРЕННИКОВА

“ 30 ” 08 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

Догляд за хворими (практика)

підготовки другий (магістерський) рівень

галузі знань 22 Охорона здоров'я
(шифр і назва галузі знань)

спеціальності 228 Педіатрія
(шифр і назва спеціальності)

факультет медичний факультет № 2
(назва факультету)

2022 рік

Робоча програма з «Догляду за хворими (практика)» підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти, звітньої кваліфікації «Магістр педіатрії», професійної кваліфікації «Лікар».

« 26 » 08 2022 р. 33 с

Розробники:

завідувач кафедри хірургії мед. факультету №2,

професор ЗВО О.Є. Каніковський

завідувач кафедри внутрішньої медицини медичного факультету №2,

професор ЗВО В.М. Жебель

завідувач кафедри пропедевтики дитячих захворювань та

догляду за хворими дітьми, професор ЗВО Л.М. Булат

кафедра внутрішньої медицини мед. факультету №2,

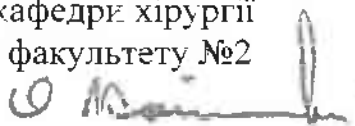
доцент ЗВО С.В. Франчук

асистент кафедри хірургії мед. факультету №2 О.Л. Маховський

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри хірургії медичного факультету №2

Протокол від « 26 » 08 2022 року № 1

Завідувач кафедри хірургії
медичного факультету №2

(підпис)

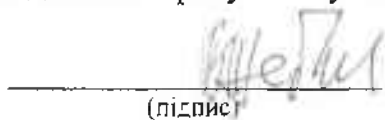
професор ЗВО Олег КАНІКОВСЬКИЙ

(прізвище та ініціали)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри внутрішньої медицини медичного факультету №2

Протокол від « 26 » 08 2022 року № 1

Завідувач кафедри внутрішньої
медицини медичного факультету №2

(підпис)

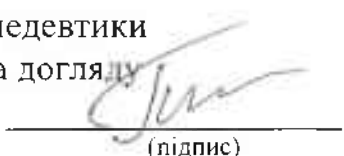
професор ЗВО Вадим ЖЕБЕЛЬ

(прізвище та ініціали)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри пропедевтики дитячих захворювань та догляду за хворими дітьми

Протокол від « 26 » 08 2022 року № 1

Завідувач кафедри пропедевтики
дитячих захворювань та догляду
за хворими дітьми

(підпис)

професор ЗВО Леонід БУЛАТ

(прізвище та ініціали)

Схвалено методичною радою з педіатричних дисциплін Вінницького національного медичного університету імені М.І. Пирогова за напрямком підготовки другого (магістерського) рівня вищої освіти у галузі знань 22 Охорона здоров'я

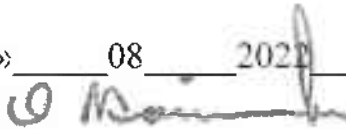
Протокол від «_31_»_08_2022_ року №_1_

Голова проф. ЗВО Вероніка ДУДНИК

«_31_»_08_2022_ року

Схвалено методичною радою хірургічних дисциплін Вінницького національного медичного університету імені М.І. Пирогова за напрямком підготовки другого (магістерського) рівня вищої освіти у галузі знань 22 Охорона здоров'я

Протокол від «_29_»_08_2022_ року №_1_

Голова проф. ЗВО Олег КАНІКОВСЬКИЙ

«_29_»_08_2022_ року

Схвалено методичною радою терапевтичних дисциплін Вінницького національного медичного університету імені М.І. Пирогова за напрямком підготовки другого (магістерського) рівня вищої освіти у галузі знань 22 Охорона здоров'я

Протокол від «_31_»_08_2022_ року №_1_

Голова проф. ЗВО Микола СТАНІСЛАВЧУК

«_31_»_08_2022_ року

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Догляд за хворими (практика)» складена відповідно до ОПП «Педіатрія» (2022) для другого (магістерського) рівня освіти галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальності 228 «Педіатрія» освітньої програми «Педіатрія».

Анотація навчальної дисципліни

Програма дисципліни «Догляд за хворими (практика)» складена відповідно до порядку підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня освіти у вищих медичних навчальних закладах освіти України у відповідності до вимог кредитно-трансферної системи організації навчального процесу ECTS, примірного навчального плану підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальності 228 «Педіатрія».

Дисципліна є обов'язковим компонентом освітньо-професійної програми «Педіатрія», циклу професійної підготовки магістра педіатрії, розрахована на 5 кредитів, які здобувачі освіти засвоюють протягом IV семестру на другому році навчання. Заняття з догляду за хворими проводиться у терапевтичному, хірургічному та педіатричному відділеннях стаціонару безпосередньо під час навчального семестру.

Основним фокусом програми дисципліни «Догляд за хворими (практика)» є вивчення гігієнічних, профілактичних та лікувальних заходів, які входять до компетенції молодшого та частково середнього медичного персоналу, та застосовуються для створення комфортних умов перебування хворого, зокрема хворої дитини, у медичному закладі, сприяння якнайшвидшого одужання пацієнта, запобігання розвитку ускладнень. Навчальна дисципліна «Догляд за хворими (практика)» є першою клінічною дисципліною, під час вивчення якої відбувається знайомство здобувача освіти із роботою медичних закладів стаціонарного типу, перший контакт із хворими, формування морально-етичних основ подальшої професійної поведінки. Програма дисципліни передбачає також опанування найпростішими маніпуляціями надання першої медичної допомоги при невідкладних станах..

Робоча програма складена на основі:

освітньо-професійної програми «Педіатрія» підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти освітньої кваліфікації «Магістр педіатрії», галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальностей 228 «Педіатрія», ВНМУ ім. М.І. Пирогова, 2022 року;

робочого навчального плану медичного факультету №2 спеціальності 228 «Педіатрія» на 2022-2023 навчальний рік;

чинного положення про організацію освітнього процесу у Вінницькому національному медичному університеті ім. М.І. Пирогова;

типової програми навчальної дисципліни «Догляд за хворими терапевтичного, хірургічного профілю та хворими дітьми», підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти освітньої кваліфікації «Магістр педіатрії», галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальностей 228 «Педіатрія» Київ, 2018;

Рекомендацій МОЕ України до структури та змісту робочої програми навчальної дисципліни (Київ, 2018).

1. Опис навчальної дисципліни

Програма навчальної дисципліни «Догляд за хворими (практика)» призначена для закладів вищої освіти МСЗ України у відповідності до вимог кредитно-трансферної системи організації навчального процесу ECTS, заснованої на поєднанні технологій навчання за розділами та залікових кредитів оцінки – одиниць виміру навчального навантаження здобувача освіти необхідного для засвоєння дисципліни або її розділу.

Видами навчальних знань згідно з навчальним планом є: а) практичні заняття, б) самостійна робота студентів.

Поточна навчальна діяльність студентів контролюється на практичних заняттях у відповідності з конкретними цілями. Рівень підготовки студентів визначається на підставі контролю практичних навичок, розв'язання клінічно-орієнтованих задач щодо оцінки параметрів життєдіяльності людини, оцінки загального стану, складання алгоритмів догляду за хворими при певній нозології та основні підходи до створення комфортних умов під час перебування хворих в стаціонарі, виконання медичних маніпуляцій по догляду за хворим, в тому числі хворої дитини.

Підсумковий контроль засвоєння дисципліни «Догляд за хворими (практика)» здійснюється по завершенню кожного модуля у формі диференційованого заліку згідно робочого навчального плану для спеціальності 228 «Педіатрія».

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Догляд за хворими» є комплекс заходів, спрямованих на створення сприятливих умов успішного лікування хворих, у тому числі хворих дітей, полегшення їх стану і задоволення основних фізіологічних потреб організму.

Міждисциплінарні зв'язки: відповідно до примірної навчальної програми, проходження практики з догляду за хворими передбачено у IV семестрі, коли студентом набуті відповідні знання з основних базових дисциплін: медичної біології, медичної та біологічної фізики, анатомії та фізіології людини, біоорганічної та біологічної хімії, а також розпочалось вивчення мікробіології, вірусології та імунології, клінічної анатомії і оперативної хірургії, з якими інтегрується програма виробничої практики. У свою чергу, практика з догляду за хворими формує засади подальшого вивчення студентом клінічних дисциплін – педіатрії, пропедевтики внутрішньої медицини, внутрішньої медицини, хірургії, медичної психології, інфекційних хвороб, онкології, анестезіології та інтенсивної терапії, що передбачає інтеграцію з цими дисциплінами «по вертикалі» та формування умінь застосовувати знання з догляду за хворими в процесі подальшого навчання та у професійній діяльності.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

2.1 Мета полягає у формуванні у здобувачів освіти теоретичних знань щодо особливостей догляду хворих терапевтичного, педіатричного та хірургічного стаціонарів та набуття практичних навичок по створенню комфортних умов перебування хворого у стаціонарі, визначення основних показників життєдіяльності, формування комунікативних навичок в професійному середовищі та при спілкуванні з хворими людьми та навичок проведення медичних маніпуляцій по догляду за хворим.

2.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Догляд за хворими (практика)» є:

1. Засвоєння основних теоретичних знань, необхідних для організації комфортних умов перебування у стаціонарі та забезпечення необхідного догляду за ним на всіх етапах лікування
2. Набуття основних практичних навичок з догляду за хворими в умовах стаціонару та вмінь визначати й оцінювати загальний стан пацієнта. Основні параметри його життєдіяльності та правила забезпечення життєвих потреб організму
3. Формування у студентів морально-етичних та деонтологічних якостей при професійному спілкуванні з хворим

2.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна
Згідно з ОПП «Педіатрія» (2022) дисципліна забезпечує набуття здобувачами наступних **компетентностей**:

– інтегральна(ІК):

Здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності у галузі охорони здоров'я, або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог.

– загальні(ЗК):

- ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу
- ЗК 2. Здатність вчитися і бути сучасно навченим.
- ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК 5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- ЗК 6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- ЗК 7. Здатність працювати в команді.
- ЗК 8. Навички міжособистісної взаємодії.
- ЗК 9. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК 11. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК 12. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.
- ЗК 13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
- ЗК 14. Прагнення до збереження навколишнього середовища.
- ЗК 15. Здатність діяти на основі етичних міркувань та мотивів.

– спеціальні (фахові, предметні)(ФК):

- ФК 1. Навички опитування та клінічного обстеження пацієнтів, в тому числі дітей різних вікових груп
- ФК 2. Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів.
- ФК 3. Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання.
- ФК 4. Здатність до визначення необхідного режиму навчання праці та відпочинку здорових пацієнтів, в тому числі дітей та при лікуванні захворювань.
- ФК 6. Здатність до визначення принципів та характеру лікування захворювань.
- ФК 7. Здатність до діагностування невідкладних станів.
- ФК 8. Здатність до визначення тактики надання екстреної медичної допомоги.

ФК 9. Навички надання екстреної медичної допомоги

ФК 11. Навички виконання медичних маніпуляцій.

ФК 16. Здатність до ведення медичної документації.

Деталізація компетентностей відповідно до дескрипторів НРК у формі «Матриці компетентностей».

Матриця компетентностей

№	Компетентність	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Інтегральна компетентність					
Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог					
Загальні компетентності					
ЗК 1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу	Знати способи аналізу, синтезу та подальшого сучасного навчання	Вміти проводити аналіз інформації, приймати обґрунтовані рішення.	Встановлювати відповідні зв'язки для досягнення цілей.	Нести відповідальність за своєчасне набуття сучасних знань.
ЗК 2	Здатність вчитися і бути сучасним навченим.	Знати новітні методології, технології та їх інтерпретація	Вміти критично відслідковувати й осмислювати взаємодію теорії та практики	Встановлювати методи досліджень й вміти пояснювати їх результат	Відповідати професійним вимогам, демонструвати творчий та креативний підхід
ЗК 3	Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях	Мати спеціалізовані концептуальні знання, набуті у процесі навчання.	Вміти розв'язувати складні задачі і проблеми, які виникають у професійній діяльності.	Зрозуміле і недвозначне донесення власних висновків, знань та пояснень, що їх обґрунтовують до фахівців та нефахівців.	Відповідати за прийняття рішень у складних умовах
ЗК 4	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	Мати глибокі знання із структури професійної діяльності	Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань	Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію у професійній діяльності	Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності

ЗК 5	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.	Знати види та способи адаптації, принципи дії в новій ситуації	Вміти застосувати засоби саморегуляції, вміти пристосовуватися до нових ситуацій (обставин) життя та діяльності	Встановлювати відповідні зв'язки для досягнення результату	Нести відповідальність за своєчасне використання методів саморегуляції
ЗК 6	Здатність приймати обгрунтовані рішення навички міжособистісної взаємодії.	Знати тактики та стратегії спілкування, закони та способи комунікативної поведінки	Вміти приймати обгрунтоване рішення, обирати способи та стратегії спілкування для забезпечення ефективної командної роботи	Вміти приймати обгрунтоване рішення, обирати способи та стратегії спілкування для забезпечення ефективної командної роботи	Нести відповідальність за вибір та тактику способу комунікації
ЗК 7	Здатність працювати в команді	Знати тактики та стратегії спілкування	Обирати способи та стратегії спілкування для забезпечення командної роботи	Використовувати стратегії спілкування	Нести відповідальність за тактику способу комунікації
ЗК 8	Навички міжособистісної взаємодії.	Знати закони та способи комунікативної поведінки	Вміти мотивувати та заохочувати до взаємодії	Використовувати навички міжособистісної взаємодії	Нести відповідальність за взаємодію, взаємовплив, взаєморозуміння
ЗК 9	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово	Мати досконалі знання державної мов	Вміти застосовувати знання державної мови, як усно так і письмово	Використовувати при фаховому та діловому спілкуванні та при підготовці документів державну мову.	Нести відповідальність за вільне володіння державною мовою, за розвиток професійних знань.
ЗК 11	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій	Мати глибокі знання в галузі інформаційних і комунікаційних технологій, що застосовуються у професійній діяльності	Вміти використовувати інформаційні та комунікаційні технології у професійній галузі, що потребує оновлення та інтеграції знань	Використовувати інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності	Нести відповідальність за розвиток професійних знань та умінь
ЗК 12	Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків	Знати обов'язки та шляхи виконання поставлених завдань	Вміти визначити мету та завдання бути наполегливим та сумлінним при виконанні обов'язків	Встановлювати міжособистісні зв'язки для ефективного виконання завдань та обов'язків	Відповідати за якісне виконання поставлених завдань

ЗК 13	Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.	Знати свої соціальні та громадські права та обов'язки	Формувати свою громадянську свідомість, вміти діяти відповідно до неї	Здатність донести свою громадську та соціальну позицію	Відповідати за свою громадянську позицію та діяльність
ЗК 14	Прагнення до збереження навколишнього середовища	Мати здатність бути критичним і самокритичним.	Вміти критично оцінювати ситуації (обставини) життя та діяльності	Здатність бути критичним і самокритичним.	Нести відповідальність за встановлену критичну оцінку
ЗК 15	Здатність діяти на основі етичних міркувань та мотивів.	Знати та враховувати потреби, інтереси	Вміти слухати та володіти ефективною тактикою ведення діалогу	Використовувати навички естетичної поведінки та гуманістичну спрямованість дій	Нести відповідальність за прийняте рішення згідно етичних принципів

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності

ФК1	Навички спитування та клінічного обстеження пацієнтів, в тому числі дітей різних вкових груп	Мати спеціалізовані знання про людину, дитину, її органи та системи, знати методики та стандартні схеми опитування та фізикального обстеження пацієнта. Знати методики оцінювання стану внутрішньоутробного розвитку плоду. Знати етапи та методи обстеження психомоторного та фізичного розвитку дитини	Вміти провести бесіду з пацієнтом (у т.ч з дитиною), на підставі алгоритмів та стандартів використовуючи стандартні методики провести фізикальне обстеження пацієнта. Вміти обстежити психомоторний та фізичний розвиток дитини. Вміти оцінювати стан здоров'я людини (у т.ч. дитини).	Вносити інформацію про стан здоров'я людини, дитини або внутрішньоутробного розвитку плоду до відповідної медичної документації	Нести відповідальність за якісний збір отриманої інформації на підставі співбесіди, опитування, огляду, пальпації, перкусії органів та систем та за своєчасне оцінювання стану: здоров'я людини, психомоторного та фізичного розвитку дитини та внутрішньоутробного розвитку плоду та за прийняття відповідних заходів
ФК2	Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів.	Мати спеціалізовані знання про людину, дитину, її органи та системи, стандартні методики проведення лабораторних та інструментальних досліджень	Вміти аналізувати результати лабораторних та інструментальних досліджень та на їх підставі оцінити інформацію щодо діагнозу хворого	Сбрунтовано призначати та оцінювати результати лабораторних та інструментальних досліджень	Нести відповідальність за прийняття рішення щодо оцінювання результатів лабораторних та інструментальних досліджень
ФК3	Здатність до встановлення попереднього та клінічного	Мати спеціалізовані знання про людину, дитину, її органи та системи; стандартні методи обстеження;	Вміти проводити фізикальне обстеження хворого; вміти приймати	На підставі нормативних документів вести медичну документацію	Дотримуючись етичних та юридичних норм, нести відповідальність

діагнозу захворювання.	алгоритми діагностики захворювань; алгоритми виділення провідних симптомів або синдромів попередніх та клінічних діагнозів методи лабораторного та інструментального обстеження; знання щодо оцінки стану людини, дитини	обгрунтоване рішення щодо виділення провідного клінічного симптому або синдрому; вміти поставити попередній та клінічний діагноз захворювання; призначити лабораторне та інструментальне обстеження хворого застосування стандартних методик	пацієнта (карту амбулаторного/стаціонарного хворого тощо)	за прийняття обгрунтованих рішень і дій щодо правильності встановленого попереднього та клінічного діагнозу захворювання
ФК4 Здатність до визначення необхідного режиму навчання праці та відпочинку здорових пацієнт.в. в тому числі дітей та при лікуванні захворювань	Мати спеціалізовані знання про людину, дитину, її органи та системи; етичні та юридичні норми; алгоритми та стандартні схеми визначення режиму праці та відпочинку при лікуванні, на підставі попереднього та клінічного діагнозу захворювання (за списком 2)	Вміти визначити, на підставі попереднього та клінічного діагнозу, шляхом прийняття обгрунтованого рішення необхідний режим графі та відпочинку при лікуванні захворювання (за списком 2)	Формувати та донести до пацієнта та фахівців висновки щодо необхідного режиму праці та відпочинку при лікуванні захворювання (за списком 2)	Нести відповідальність за обгрунтованість призначення режиму праці та відпочинку при лікуванні захворювання (за списком 2)
ФК6 Здатність до визначення принципів та характеру лікування захворювань.	Мати спеціалізовані знання алгоритмів та стандартних схеми лікування захворювань (за списком 2)	Вміти визначити принципи та характер лікування захворювання (за списком 2)	Формувати та донести до пацієнта та фахівців власні висновки щодо принципів та характеру лікування (за списком 2)	Нести відповідальність за прийняття рішення щодо принципів та характеру лікування захворювання (за списком 2)

ФК7	Здатність до діагностування невідкладних станів	Мати спеціалізовані знання про людину, дитину, її органи та системи, стандартні методики обстеження людини, дитини (вдома, на вулиці, у закладі охорони здоров'я).	Вміти, в умовах нестачі інфармації, використавуючи стандартні методики, шляхом прийняття обґрунтованого рішення оцінити стан людини, дитини та діагностувати невідкладний стан (за списком 3).	За будь-яких обставин, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм прийняти обґрунтоване рішення щодо оцінки стану людини, діагнозу та організації необхідних медичних заходів в залежності від стану людини, дитини; заповнити відповідні медичні документи.	Нести відповідальність за своєчасність та ефективність медичних заходів щодо діагностування невідкладних станів.
ФК8	Здатність до визначення тактики надання екстреної медичної допомоги	Знати законодавчу базу щодо надання екстреної медичної допомоги. Мати спеціалізовані знання про невідкладні стани людини, дитини (список 3); принципи надання екстреної медичної допомоги.	Вміти визначити невідкладні стани (за списком 3); принципи та тактику надання екстреної медичної допомоги; провести організаційні та діагностичні заходи спрямовані на рятування та збереження життя людини, дитини.	Обґрунтовано сформулювати та довести до пацієнта чи його законного представника необхідність надання невідкладної допомоги та отримати згоду на медичне втручання.	Нести відповідальність за правильність визначення невідкладного стану, ступеню його важкості та тактики надання екстреної медичної допомоги.
ФК9	Навички надання екстреної медичної допомоги	Мати спеціалізовані знання про будову тіла людини, дитини, її органи та системи; алгоритми надання екстреної медичної допомоги при невідкладних станах (за списком 3).	Вміти надавати екстрену медичну допомогу при невідкладному стані (за списком 3).	Пояснити необхідність та порядок проведення лікувальних заходів екстреної медичної допомоги.	Нести відповідальність за своєчасність та якість надання екстреної медичної допомоги.

ФК 11	Навички виконання медичних маніпуляцій	Мати спеціалізовані знання про людину, дитину, її органи та системи; знання алгоритмів виконання медичних маніпуляцій (за списком 5).	Вміти виконувати медичні маніпуляції (за списком 5).	Обгрунтовано формувати та довести до пацієнта, фахівців висновки щодо необхідності проведення медичних маніпуляцій (за списком 5)	Нести відповідальність за якість виконання медичних маніпуляцій (за списком 5).
ФК 16	Здатність до ведення медичної документації.	Знати основні правила ведення нормативної медичної документації.	Вміти вести нормативну медичну документацію.	Спроможність ведення нормативної медичної документації.	Нести відповідальність за ведення нормативної медичної документації.

Інтегративні кінцеві програмні результати навчання, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна (згідно ОПП «Педіатрія»).

ПРН 1. Вміти проводити аналіз інформації, приймати обгрунтовані рішення, вміти здобувати сучасні знання. Встановлювати відповідні зв'язки для досягнення цілей. Нести відповідальність за своєчасне набуття сучасних знань.

ПРН 2. Мати спеціалізовані концептуальні знання, набуті у процесі навчання. Вміти розв'язувати складні задачі і проблеми, які виникають у професійній діяльності. Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію у професійній діяльності; зрозуміле і недвозначне донесення власних висновків, знань та пояснень, що їх обгрунтовують, до фахівців та нефахівців. Відповідати за прийняття рішень у складних умовах

ПРН 3. Мати ґрунтовні знання із структури професійної діяльності. Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань. Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності.

ПРН 4. Знати види та способи адаптації, принципи дії в новій ситуації. Вміти застосувати засоби саморегуляції, вміти пристосовуватися до нових ситуацій (обставин) життя та діяльності. Встановлювати відповідні зв'язки для досягнення результату. Нести відповідальність своєчасне використання методів саморегуляції.

ПРН 5. Знати тактики та стратегії спілкування, закони та способи комунікативної поведінки. Вміти приймати обгрунтоване рішення, обирати способи та стратегії спілкування для забезпечення ефективної командної роботи. Вміти приймати обгрунтоване рішення, обирати способи та стратегії спілкування для забезпечення ефективної командної роботи. Організувати роботу медичного персоналу в команді, підрозділі, закладі. Нести відповідальність за вєбр та тактику способу комунікації.

ПРН 6. Мати достатні знання державної мови та базові знання іноземної мови. Вміти застосовувати знання державної мови, як усно так і письмово, вміти спілкуватись іноземною мовою. Використовувати при фаховому та діловому спілкуванні та при підготовці документів

державну мову. Використовувати іноземну мову у професійній діяльності. Нести відповідальність за вільне володіння державною мовою за розвиток професійних знань.

ПРН 7. Знати основи інформаційних і комунікаційних технологій та вміти застосовувати їх у професійній діяльності.

ПРН 8. Знати свої професійні обов'язки, вміти визначити мету та завдання при їх виконанні, нести відповідальність за якісне виконання поставлених завдань.

ПРН 9. Знати свої соціальні та громадські права та обов'язки. Формувати достатній рівень правової культури необхідний для збереження балансу взаємин між суб'єктами медичних правовідносин і дотримання прав людини в сфері охорони здоров'я. Відповідати за свою громадянську позицію та діяльність.

ПРН 11. Збирати дані про скарги пацієнта, анамнез хвороби, анамнез життя, проводити фізикальне обстеження пацієнта, використовуючи стандартні алгоритми дослідження на підставі знань про людину, її органи та системи, в умовах закладу охорони здоров'я або за його межами.

ПРН 12. Оцінювати інформацію щодо діагнозу, застосовуючи стандартну процедуру, використовуючи вікові особливості дитини на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень

ПРН 13. Виділяти провідний клінічний симптом або синдром (за списком 1: 4, 7, 34, 36, 39, 41, 45,51) шляхом прийняття обґрунтованого рішення. Встановлювати найбільш вірогідний або синдромний діагноз захворювання (за списком 2: 41, 147, 149, 152-155, 161-165). Призначати лабораторне та/або інструментальне обстеження хворого (за списком 4: 4, 8-11, 13, 14, 19, 31, 32, 44,49) шляхом прийняття обґрунтованого рішення, за допомогою співставлення зі стандартами. Здійснювати диференціальну діагностику захворювань (за списком 2: 41, 147, 149, 152-156, 161-165) шляхом прийняття обґрунтованого рішення, за певним алгоритмом, використовуючи найбільш вірогідний або синдромний діагноз, дані лабораторного та інструментального обстеження хворого. Встановлювати попередній клінічний діагноз (за списком 2: 41, 147, 149, 152-156, 161-165) шляхом прийняття обґрунтованого рішення та логічного аналізу.

ПРН 14. Визначати необхідний режим праці та відпочинку при лікуванні захворювання (за списком 2: 41, 147, 149, 152-156, 161-165) в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами та на етапах медичної евакуації на підставі попереднього клінічного діагнозу.

ПРН 16. Визначати принципи та характер лікування (консервативне, оперативне) захворювання (за списком 2: 10, 44, 45, 56, 63, 71, 85, 86, 91, 92, 93, 95, 97, 99, 100, 107, 113) в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами та на етапах медичної евакуації, у т.ч. у польових умовах, на підставі попереднього клінічного діагнозу, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за снуючими алгоритмами та стандартними схемами.

ПРН 17. Встановити діагноз невідкладного стану (за списком 3: 3,4,8,18,20) шляхом прийняття обґрунтованого рішення та оцінки стану людини, за будь-яких обставин (закладі охорони здоров'я та за його межами) у т.ч. в умовах надзвичайної ситуації, в польових умовах, в умовах нестачі інформації та обмеженого часу, використовуючи стандартні методики фізикального обстеження та можливого анамнезу, знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.

ПРН 18. Визначати тактику надання екстреної та невідкладної медичної допомоги на підставі

діагнозу невідкладного стану (за списком 3: 3, 7-10, 12, 20, 21, 27-29, 31, 34, 39, 40, 43, 45,-47)

в

умовах обмеженого часу за допомогою стандартних схем

ПРН 19. Надавати екстрену та невідкладну медичну допомогу шляхом прийняття обґрунтованого рішення на підставі діагнозу невідкладного стану (за списком 3: 3, 7-10, 12, 20, 21, 27-29, 31, 34, 39, 40, 43, 45,-47) в умовах обмеженого часу за допомогою стандартних схем

ПРН 21. Виконувати медичні маніпуляції (за списком 5: 1,2,7,8,10,11,12,14) на підставі попереднього клінічного діагнозу та/або показників стану пацієнта шляхом прийняття обґрунтованого рішення та використовуючи стандартні методики.

ПРН 26. Визначати наявність та ступінь обмежень життєдіяльності, виду, ступеню та тривалості неспроздатності з оформленням відповідних документів, в умовах закладу охорони здоров'я на підставі даних про захворювання та його перебіг, особливості професійної діяльності людини. Вести медичну документацію щодо пацієнта та контингенту населення на підставі нормативних документів, використовуючи стандартну технологію. Готувати звіти про особисту виробничу діяльність, використовуючи офіційні облікові документи за типовою формою.

Результати навчання для дисципліни:

Знати :

- сучасні концепції вітчизняної і зарубіжної теоретичної і практичної хірургії, педіатрії, терапії
- основні принципи організації хірургічної, терапевтичної і педіатричної допомоги населенню України;
- основи організації раціонального режиму і лікування хірургічного, терапевтичного хворого та хворої дитини;
- загальні елементи догляду за хірургічними, терапевтичними хворими та хворою дитиною;
- обсяг догляду за хворими та дітьми, його роль в структурі загально-терапевтичних заходів;
- теоретичні аспекти про перев'язочний матеріал і способи його застосування;
- теоретичні основи сучасної антисептики;
- теоретичні аспекти профілактики виникнення і розповсюдження внутрішньолікарняної інфекції;
- класифікацію, клінічні прояви, наслідки кровотечі, методи тимчасової і кінцевої зупинки кровотечі;
- теоретичні і практичні аспекти трансфузії препаратів донорської крові та кровозамінників;
- ускладнення при гемотрансфузії, заходи для їх профілактики і лікування; основи анестезіології ;
- основи реаніматології, клінічні прояви термінальних станів, їх діагностику, стадії і захода при проведенні серцево-легеневої реанімації в терапії , хірургії;
- загальні питання травматології, онкології та трансплантології;
- засоби і способи транспортної іммобілізації у дорослого та дитини;
- теоретичні аспекти про рани і рановий процес, лікування ран у дорослого та дитини;
- загальні питання хірургічної та ВІЛ-інфекції;

- клініку, діагностику та лікування окремих гнійно-загальних захворювань м'яких тканин, сухожилків, кісток та суглобів у дорослого хворого та хворої дитини;
- методику обстеження хворого, особливості обстеження хворого з хірургічними, терапевтичними та педіатричними захворюваннями;
- методи визначення основних показників життєдіяльності у хворих терапевтичного, хірургічного та педіатричного стаціонарів.
- структуру медичної карти стаціонарного хворого.
- структуру хірургічної клініки та організацію роботи медичного персоналу;
- методи підготовки до використання перев'язочного матеріалу, операційної білизни, хірургічного інструментарію;
- методи обробки рук хірурга та операційного поля; основні правила організації роботи в операційній:
- правила транспортування хворого дорослого та дитини;
- методи підготовки хворого та дитини до планового та термінового хірургічного втручання;
- визначення основних правил організації роботи в чистій і гнійній перев'язочних, пояснювати особливості догляду за хворими в перев'язочних;
- організацію догляду за хворим в післяопераційному періоді у хворого та дитини;
- зміст догляду за хворими та дітьми, його роль в структурі лікувальних заходів;
- основних функціональних обов'язків молодшого медичного персоналу в стаціонарах;
- структури та функції стаціонару, поліклініки, приймального відділень лікарень;
- основи лікувально-охоронного та санітарно-гігієнічного режиму основних підрозділів терапевтичного, хірургічного та педіатричного стаціонару;
- правила визначення основних показників діяльності серцево-судинної та дихальної систем і надання першої допомоги хворим із порушеннями з боку цих систем;
- механізми впливу медикаментозних та фізіотерапевтичних процедур на організм хворого та дитини

Вміги:

- накладати бинтову пов'язку на різні ділянки тіла; накладати лонгету з гіпсу; вибирати засіб для транспортної іммобілізації, накладати шину Крамера, Дітерікса;
- проводити дезінфекцію різних інструментів та предметів догляду за хворими; організувати відповідні санітарно-епідемічні умови для різних приміщень хірургічного відділення;
- виконувати підшкірну, внутрішньом'язову ін'єкції, провести венепункцію, становити внутрішньосудинний катетер, налаштувати систему для трансфузії кровозамінників і компонентів донорської крові;
- виконувати катетеризацію сечового міхура м'яким катетером, поставити очисну та лікувальну клізму, промети шлунок зондом у хворого та дитини;
- підготувати операційне поле у хворого та дитини;
- застосувати заходи для профілактики виникнення пролежнів в терапевтичному, хірургічному та педіатричному стаціонарі;
- провести диференційну діагностику при кровотечі, виявляти ознаки розвитку геморагічного шоку у хворого та дитини;
- застосувати способи тимчасової зупинки кровотечі, вибирати спосіб для кінцевої зупинки кровотечі;
- визначити групу крові за системою ABO та Rh, провести тести на індивідуальну сумісність крові реципієнта та донора, вибрати тести на сумісність при трансфузії компонентів донорської крові, організувати і провести трансфузію еритроцитарної маси, свіжозамороженої плазми,

- вибрати адекватний спосіб анестезії для проведення того чи іншого втручання;
- провести діагностику термінальних станів, виконувати заходи елементарної підтримки життя;
- діагностувати різноманітні травматичні пошкодження;
- надавати першу медичну допомогу при різноманітних травматичних пошкодженнях у хворого та дитини;
- вибрати хірургічну тактику при лікуванні різних стадій ранового процесу;
- вибрати засоби для місцевого застосування при лікуванні ран в залежності від стадії ранового процесу;
- діагностувати різноманітні інфекційні хірургічні процеси, проводити між ними диференційну діагностику у хворого та дитини;
- діагностувати гнійно-некротичну стадію розвитку інфекційного хірургічного захворювання;
- вибрати відповідну хірургічну тактику для різних стадій розвитку хірургічної інфекції; скласти лікувальну програму при різних інфекційних хірургічних захворюваннях у хворого та дитини;
- проводити збір анамнезу та об'єктивне обстеження стаціонарного хворого та дитини;
- оформити карту стаціонарного хворого;
- застосовувати основні принципи медичної деонтології при спілкуванні в професійному середовищі та при спілкуванні з хворими;
- використовувати навички забезпечення особистої гігієни хворих та догляду за важко хворими та дітьми;
- застосовувати основні прийоми реанімаційних заходів у хворого та дитини;
- вести певну медичну документацію поліклініки;
- використовувати навички дотримання лікувально-охоронного та забезпечення санітарно-гігієнічного режиму основних підрозділів терапевтичного, хірургічного та педіатричного стаціонару;
- проводити респітування, огляд хворого та дитини,
- визначати основні показники діяльності серцево-судинної та дихальної систем;
- вміти надавати першу допомогу хворим із порушеннями серцево-судинної та дихальної систем;
- проводити оцінку стану температурного режиму хворого та дитини за результатами визначення температури тіла та реєстрації температурних кривих;
- демонструвати навички догляду за хворими дітьми із гарячкою;
- демонструвати найпростіші медичні маніпуляції щодо проведення медикаментозних та фізіотерапевтичних процедур;
- демонструвати принципи фахової субординації в системі медперсоналу;
- проводити санітарно-гігієнічну обробку дорослого та дитини,;
- демонструвати навички забезпечення особистої гігієни хворого та дитини;
- демонструвати навички застосування основних видів клізм у дітей;
- володіти навичками організації харчування хворих та дітей в стаціонарі;
- проводити антропометричні вимірювання зросту та довжини, маси тіла, окружності грудей, окружності голови у дітей певного віку;
- продемонструвати на муляжі методику обробку пуповинного залишку новонародженої дитини.

3. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Програма дисципліни структурована у 3 модулі

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 150 годин – 5 кредитів ЄКТС

Структура навчальної дисципліни	Кількість годин			СРС	Рік навчання	Вид контролю
	Всього годин/кредити ЄКТС	Аудиторних				
		Лекцій	Практичних занять			
Модуль «Догляд за хворими (практика)»	150 годин/ 5,0 кредитів	-	60	90	2-й	ПК - Диф. залік
МОДУЛЬ №1: Структура та основні завдання догляду за хворими в загальній системі лікування хворих терапевтичного профілю	50 годин/ 1,67 кредити	-	20	30	2-й	ПК - Диф. залік
МОДУЛЬ №2: Догляд за хворими хірургічного профілю	50 годин/ 1,67 кредити	-	20	30	2-й	ПК - Диф. залік
МОДУЛЬ №3: Догляд за хворими дітьми	50 годин/ 1,67 кредити	-	20	30	2-й	ПК - Диф. залік

Примітка:

1 кредит ЄКТС становить 30 академічних годин.

Аудиторне навантаження – 40 %, СРС- 60 %.

Модуль 1. Структура та основні завдання догляду за хворими в загальній системі лікування хворих терапевтичного профілю

Тема 1. Основні принципи загального та спеціального догляду за хворими терапевтичного профілю.

Тема 2. Організація роботи терапевтичного відділення стаціонару

Тема 3. Розпитування та загальний огляд хворого

Тема 4. Визначення та реєстрація основних показників життєдіяльності хворого гемодинаміки, дихання, температури тіла. Догляд за хворими із гарячкою

Тема 5. Застосування основних видів лікарських засобів та найпростіші методи фізичної терапії.

Тема 6. Спостереження та догляд за хворими з порушенням функції травної системи. Доликарська невідкладна допомога. Організація лікувального харчування хворих.

Тема 7. Загальний та спеціальний догляд за важкохворими, інкурабельними та агонуючими пацієнтами різного віку в терапевтичній практиці.

Модуль 2. Догляд за хворими хірургічного профілю

Тема 1. Введення в хірургію. Гігієна в хірургічному стаціонарі. Робота середнього та молодшого медичного персоналу в умовах хірургічного відділення

Тема 2. Структура чистої перев'язочної. Організація роботи в чистой перев'язочній. Види прибирань в чистой перев'язочній, підготовка дезінфікуючих розчинів. Санітарно-гігієнічні вимоги до медперсоналу, перев'язочного матеріалу, інструментарію, що запобігають розповсюдженню внутрішньо-лікарської інфекції. Утилізація перев'язочного матеріалу. Види перев'язочного матеріалу, його властивості.

Тема 3. Догляд за хворими, оперованими на органах черевної порожнини, промежини, кінцівках. Догляд за хворими з переломами. Гіпсова техніка

Тема 4. Антисептика. Догляд за хворими з гнійною патологією .

Тема 5. Організація роботи в операційному блоці. Будова і організація роботи в операційному блоці. Виготовлення серветок, тампонів, кульок з марлі. Підготовка до стерилізації перев'язочного матеріалу, операційної білизни, хірургічного інструментарію.

Тема 6. Організація роботи в стерилізаційній. Організація роботи в операційному блоці. Хірургічна обробка рук хірурга та операційного поля блоці..

Тема 7. Організація роботи в операційному блоці. Хірургічна операція. Догляд за хворими у післяопераційному періоді

Модуль 3. Догляд за хворими дітьми

Тема 1. Особливості деонтології в роботі медичних працівників з дітьми та їх родичами. Основні професійні обов'язки молодшого та середнього медичного персоналу.

Тема 2. Структура та функції педіатричного стаціонару й центру первинної медико-санітарної допомоги. Документація постової медсестри і лікаря-педіатра. Організація роботи й оформлення документації постової медичної сестри педіатричного відділення та медсестри маніпуляційного кабінету. Облік та правила зберігання ліків. Забезпечення пацієнтів лікарськими засобами згідно з листком призначень. Техніка введення лікарських засобів дітям.

Тема 3. Санітарно-гігієнічний та протиепідемічний режими в педіатричному стаціонарі. Використання дезінфікуючих розчинів.

Тема 4. Особиста гігієна медичного персоналу та пацієнта. Особливості заміни білизни пацієнтам у важкому стані. Профілактика пролежнів .

Тема 5. Основні види клізм, що застосовують у педіатричній практиці. Техніка проведення їх у дітей різного віку.

Тема 6. Термометрія. Поняття про нормальну температуру тіла. Правила вимірювання температури тіла. Догляд за дітьми з гарячкою. Правила заповнення температурного листа.

Тема 7. Техніка проведення годування дитини першого рску життя з ложечки, пляшечки та за допомогою зонду.

Тема 8. Антропометричні вимірювання у дітей різного віку (правила визначення маси, довжини тіла, обводів голови та грудної клітки).

Тема 9. Визначення життєво важливих показників організму хворої дитини: вимірювання артеріального тиску, дослідження пульсу, термометрія, дослідження функції зовнішнього дихання.

Тема 10. Проведенні гігієнічних та медичних ванн в залежності від віку та статі дитини.

4. Структура навчальної дисципліни

Назва модулів і тем	Кількість годин		
	усього	П	СРС
Модуль 1. Структура та основні завдання догляду за хворими в загальній системі лікування хворих терапевтичного профілю			
Тема 1. Основні принципи загального та спеціального догляду за хворими терапевтичного профілю.	4	2	2
Тема 2. Організація роботи терапевтичного відділення стаціонару	6	2	4
Тема 3. Розпитування та загальний огляд хворого.	6	2	4
Тема 4. Визначення та реєстрація основних показників життєдіяльності хворого гемодинаміки, дихання, температури тіла. Догляд за хворими із гарячкою	6	2	4
Тема 5. Застосування основних видів лікарських засобів та найпростіші методи фізичної терапії.	12	4	8
Тема 6. Спостереження та догляд за хворими з порушенням функції травної системи. Долікарська невідкладна допомога. Організація лікувального харчування хворих.	8	4	4
Тема 7. Загальний та спеціальний догляд за важкохворими інкурабельними та агонуючими пацієнтами різного віку в терапевтичній практиці.ПК	8	4	4
Разом за модулем 1	50	20	30
Модуль 2. Догляд за хворими хірургічного профілю			
Тема 1. Введення в хірургію. Гігієна в хірургічному стаціонарі. Робота середнього та молодшого медичного персоналу в умовах хірургічного відділення	4	2	2
Тема 2. Структура чистої перев'язочної. Організація роботи в чистой перев'язочній. Види прибирань в чистой перев'язочній. підготовка дезінфікуючих розчинів. Санітарно-гігієнічні вимоги до медперсоналу, перев'язочного матеріалу інструментарію, що запобігають розповсюдженню внутрішньо-лікарняної інфекції. Утилізація перев'язочного матеріалу. Види перев'язочного матеріалу, його властивості	4	2	2
Тема 3. Догляд за хворими, оперованими на органах черевної порожнини, промежини, кінцівках. Догляд за хворими з переломами. Гіпсова техніка	10	2	8

Тема 4. Антисептика. Догляд за хворими з гнійною патологією	6	2	4
Тема 5. Організація роботи в операційному блоці. Будова і організація роботи в операційному блоці. Виготовлення серветок, тампонів, кульок з марлі. Підготовка до стерилізації перев'язочного матеріалу, операційної білизни, хірургічного інструментарію	10	4	6
Тема 6. Організація роботи в стерилізаційній. Організація роботи в операційному блоці. Хірургічна обробка рук хірурга та операційного поля блоці..	8	4	4
Тема 7. Організація роботи в операційному блоці. Хірургічна операція. Догляд за хворими у післяопераційному періоді ПК	8	4	4
Разом за модулем 2	50	20	30
Модуль 3. Догляд за хворими дітьми			
Тема 1. Особливості деонтології в роботі медичних працівників з дітьми та їх родичами. Основні професійні обов'язки молодшого та середнього медичного персоналу.	3	2	1
Тема 2. Структура та функції педіатричного стаціонару й центру первинної медико-санітарної допомоги. Документація постової медсестри і лікаря-педіатра.	6	4	2
СРС. Організація роботи й оформлення документації постової медичної сестри педіатричного відділення.	5		5
СРС. Організація роботи й оформлення документації медичної сестри маніпуляційного кабінету	5		5
СРС. Облік та правила зберігання ліків. Забезпечення пацієнтів лікарськими засобами згідно з листком призначень. Техніка введення лікарських засобів дітям.	5		5
Тема 3. Санітарно-гігієнічний та протиепідемічний режими в педіатричному стаціонарі. Використання дезінфікуючих розчинів.	3	2	1
Тема 4. Особиста гігієна медичного персоналу та пацієнта. Особливості заміни білизни пацієнтам у важкому стані. Профілактика пролежнів .	3	2	1
Тема 5. Основні види клізм, що застосовують у педіатричній практиці. Техніка проведення їх у дітей різного віку.	3	2	1
Тема 6. Термометрія. Поняття про нормальну температуру тіла. Правила вимірювання температури тіла. Догляд за дітьми з гарячкою. Правила затовнення температурного листа.	6	4	2
Тема 8. Антропометричні вимірювання у дітей різного віку (правила визначення маси, довжини тіла, обводів голови та грудної клітки).	3	2	1
Тема 9. СРС. Визначення життєво важливих показників організму хворої дитини: вимірювання артеріального тиску, дослідження пульсу, термометрія, дослідження функції зовнішнього дихання.	5	-	5
Тема 9. Проведення гігієнічних та медичних ванн в залежності від віку та статі дитини. ПК	3	2	1
Разом за модулем 3	50	20	30

Разом за дисципліну	150	60	90
Аудиторне навантаження – 40 %, СРС- 60 %.			

5. Теми лекцій

Темі лекцій програмю не передбачені

6. Темі практичних занять

№ з/п	ТЕМА	Кількість годин
	Модуль 1 Структура та основні завдання догляду за хворими в загальній системі лікування хворих терапевтичного профілю	
1.	Основні принципи загального та спеціального догляду за хворими терапевтичного профілю	2
2	Розпитування хворого.	2
3	Загальний огляд хворого.	2
4	Гігієна хворого.	2
5	Спостереження та догляд за хворими з порушенням функції органів дихання. Долікарська невідкладна допомога.	2
6	Спостереження та догляд за хворими з порушеннями функції серцево-судинної системи. Долікарська невідкладна допомога.	2
7	Спостереження та догляд за хворими з порушенням функції травної системи. Долікарська невідкладна допомога. Організація лікувального харчування хворих.	2
8	Застосування основних видів лікарських засобів та найпростіші методи фізичної терапії.	2
9	Застосування основних видів лікарських засобів, у т.ч. знеболюючих інкурабельним пацієнтам. Парентеральне введення лікарських препаратів.	2
10	Загальний та спеціальний догляд за важкохворими, інкурабельними та агонуючими пацієнтами різного віку в терапевтичній практиці.	2
	Модуль 2. Догляд за хворими хірургічного профілю	
11	Особливості догляду за хірургічними хворими в приймальному відділенні.	2
12	Організація роботи в хірургічному стаціонарі.	2
13	Санітарно-епідеміологічний режим у хірургічному стаціонарі. Методи антисептики	2
14	Догляд за хворими в передопераційному періоді.	2
15	Особливості догляду за хворими, що перенесли оперативне лікування, а також із числа осіб, що постраждали в наслідок бойових дій	2
16	Організація роботи в операційному блоці.	2
17	Догляд за хворими в реанімаційно-операційному блоці за важкохворими, інкурабельними та агонуючими пацієнтами	2
18	Догляд за хворими в операційному блоці.	2
19	Догляд за хворими в чистій перев'язочній.	2
20	Догляд за хворими в гнійній перев'язочній.	2

Модуль 3. Догляд за хворими дітьми		
21	Особливості деонтології в роботі медичних працівників з дітьми та їх родичами. Основні професійні обов'язки молодшого та середнього медичного персоналу.	2
22	Структура та функції педіатричного стаціонару й центру первинної медико-санітарної допомоги. Документація постової медсестри і лікаря-педіатра.	4
23	Санітарно-гігієнічний та протиепідемічний режими в педіатричному стаціонарі. Використання дезінфікуючих розчинів	2
24	Особиста гігієна медичного персоналу та пацієнта. Особливості заміни білизни пацієнтам у важкому стані. Профілактика пролежнів.	2
25	Основні види клізм, що застосовують у педіатричній практиці. Техніка проведення їх у дітей різного віку.	2
26	Термометрія. Поняття про нормальну температуру тіла. Правила вимірювання температури тіла. Догляд за дітьми з гарячкою. Правила заповнення температурного листа.	4
27	Антропометричні вимірювання у дітей різного віку (правила визначення маси, довжини тіла, обводів голови та грудної клітки).	2
28	Проведенні гігієнічних та медичних ванн в залежності від віку та статі дитини. Підсумковий контроль.	2
Разом		60

7. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття програмою не передбачені

8. Самостійна робота

№ з/п	Зміст	Кількість годин
Модуль 1. Структура та основні завдання догляду за хворими в загальній системі лікування хворих терапевтичного профілю		
1.	Підготовка до практичних занять	10
2.	Засвоєння практичних навичок, наведених у плані практичної підготовки студента	6
3.	Заповнення основної звітної документації – Щоденника виробничої практики та підсумкового звіту	2
4.	Самостійна робота: - тижневе спостереження за хворим із гарячкою, заповнення температурних листів	2
5.	Підготовка до підсумкового контролю теоретичних знань та практичних навиків	10
Модуль 2. Догляд за хірургічними хворими		
1.	Підготовка до практичних занять	10
2.	Засвоєння практичних навичок, наведених у плані практичної підготовки студента	6
3.	Заповнення основної звітної документації – Щоденника виробничої практики та підсумкового звіту	2
4.	Самостійна робота:- Робота у гнійній перев'язочній хірургічного відділення	2

5.	Підготовка до підсумкового контролю теоретичних знань та практичних навиків	10
Модуль 3. Догляд за хворими дітьми		
1.	Теоретична підготовка до практичних занять та опрацювання практичних навичок	10
2.	Організація роботи й оформлення документації постової медичної сестри педіатричного відділення	5
3.	Організація роботи й оформлення документації медичної сестри маніпуляційного кабінету	5
4.	Визначення життєво важливих показників організму хворої дитини: вимірювання артеріального тиску, дослідження пульсу, термометрія, дослідження функцій зовнішнього дихання.	5
5.	Облік та правила зберігання ліків. Забезпечення пацієнтів лікарськими засобами згідно з листком призначень. Техніка введення лікарських засобів дітям	5
Всього годин		120

9. Індивідуальні завдання

Основні напрямки наукового практичної діяльності студента:

1. Основи догляду за терапевтичними хворими
 2. Основи догляду за хірургічними хворими
 3. Основи догляду за дітьми
- презентації по актуальним темам загальній хірургії, терапії, педіатрії;
 - створення відеофільмів по актуальним темам терапії, хірургії, педіатрії;
 - створення таблиць за тематичним планом;
 - чергування в відділеннях відповідного профілю, з подальшим звітом на практичному занятті;
 - підготовка ілюстрованих матеріалів за тематикою практичних занять за профілем.

10. Завдання для самостійної роботи

Самостійна робота студентів включає теоретичну підготовку до практичних занять, опанування практичними навичками під час аудиторних занять відповідно до теми та практичній меті заняття. Самостійне здобуття знань по темам, які не входять до плану аудиторних занять, аналіз та узагальнення інформації при підготовці до підсумкових занять з модулів дисципліни та підсумкового контролю з дисципліни

Основні завдання для самостійної роботи здобувача:

Модуль 1. «Структура та основні завдання догляду за хворими в загальній системі лікування хворих терапевтичного профілю»

1. Проведення розпитування хворого, його загального огляду, аналіз та узагальнення отриманих даних з представленням клінічного випадку на практичному занятті.
2. Спостереження за хворим із гарячкою, реєстрація температури тіла та показників гемодинаміки у температурному листі, визначення характеру гарячки та представлення клінічного випадку на практичному занятті.

Модуль 2 «Догляд за хірургічними хворими»

1. Розробити схему організації санітарно-епідемічного режиму у хірургічному відділенні.

2. Розрахувати для приготування відповідний дезінфікуючий розчин при проведенні санітарної обробки приліжкових тумбочок та підвіконь у палаті.
3. Розрахувати для приготування відповідний дезінфікуючий розчин при проведенні вологого прибирання маніпуляційної кімнати.
4. Навести алгоритм дій при виконанні медичних процедур: постановки шлункового зонда і промивання шлунку, методики катетеризації сечового міхура.
5. Спостереження за післяопераційним хворим, реєстрація показників його життєдіяльності із подальшим представленням клінічного випадку на практичному занятті.

Модуль 3 «Догляд за хворими дітьми»

1. Підготовка та проведення бесід із хворими дітьми та їх батьками
2. Проведення антропометричних вимірювань у дітей різного віку, аналіз та узагальнення отриманих даних та доповідь на практичному занятті.

11. Форми та методи навчання

Форма навчання: озна (денна). В умовах воєнного стану, надзвичайних ситуацій або надзвичайного стану (особливого періоду) форма здобуття освіти встановлюється згідно рішень органів виконавчої влади, ВЦА, місцевого органу управління освіти та Вінницького національного медичного університету для створення безпечного освітнього середовища.

Традиційні методи навчання: словесні; наочні; практичні.

Словесні: Методи навчально-пізнавальної діяльності: пояснювально-ілюстративний метод, репродуктивний метод, метод проблемного викладу, частково-пошуковий або евристичний метод, дослідницький метод.

Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності: індуктивні і дедуктивні методи навчання, методи стимулювання і мотивації навчання.

Наочні: демонстрація практичних навичок, медичних маніпуляцій медичного обладнання різних функціональних приміщень стаціонару, медичної документації, інструкцій, лікарських препаратів, навчальних фільмів до практичних занять.

Практичні методи: демонстрація засвоєння практичної навички догляду за хворим, проведення медичних маніпуляцій, транспортування хворого, вимірювання основних життєвих показників, комунікація з медичним персоналом, хворими, батьками дитини, виписування рецептів на лікарські засоби в різних лікарських формах, заповнення.

Методи контролю як методи навчання: контроль з боку викладача, самоконтролю, взаємоконтролю, самскорекція, взаємокорекція.

Викладачем застосовуються інтерактивні методи навчання такі як «Мікрофон», «Незакінчене речення», «Дискусія», «Метод конкурентних груп», «Мозковий штурм», «Кейс» тощо.

12. Методи контролю і критерії оцінювання:

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно конкретним цілям з кожної теми. Рівень підготовки студентів: визначається на підставі результатів тестування, письмової або усної відповіді на контрольні питання, розв'язуванні ситуаційних задач.

Знання студента з теми та певного розділу оцінюють традиційною оцінкою (5-ти бальна система) згідно чинних «Положень про організацію навчального процесу у ВНМУ ім.М.І. Пирогова».

Підсумковий контроль засвоєння дисципліни проводиться у вигляді диференційованого заліку відповідно до чинного положення організації освітнього процесу у ВНМУ, навчального плану згідно ОПП Педіатрія (2022).

Критерії оцінювання засвоєння теоретичних знань та виконання практичних навичок під час поточного, підсумкового контролю

Оцінювання теоретичних знань відповіді під час поточного контролю

Оцінка «**відмінно**» виставляється студенту, який глибоко і всебічно засвоїв теоретичний матеріал, правильно і логічно його викладає. Він чітко відповідає на нестандартні питання за темою заняття, уміє пов'язати матеріал даної теми з вивченими раніше розділами, що свідчить про опанування рекомендованої літератури та здатність аналізувати вивчений матеріал, а також чітко демонструє значення засвоєних теоретичних знань для практичної медицини.

Оцінка «**добре**» виставляється студенту, який знає і добре володіє теоретичним матеріалом, правильно його викладає, не значні неточностей при відповіді, уміє розкрити тему з позицій її медичного значення та практичного застосування, але при цьому відповіді не виходять за межі підручника, методичних рекомендацій.

Оцінка «**задовільно**» виставляється студенту, який знає базові поняття та визначення з вивченої теми, але допускає значні неточності або має труднощі при формулюванні відповіді, не розуміє медичних аспектів теми, не може пов'язати теоретичний матеріал із практикою.

Оцінка «**незадовільно**» виставляється студенту, який не знає теоретичних основ теми, допускає грубі помилки при відповіді, не розуміє базових понять та визначень, не може пояснити значення теоретичного матеріалу для практичної медицини.

Оцінювання виконання практичних навичок під час поточного контролю

Оцінка «**відмінно**» виставляється студенту, який, знає хід та послідовність практичної навички, вишукує оптимальні варіанти виконання процедури, демонструє правильне виконання необхідних практичних навичок, та вірно з чіткими формулюваннями узагальнень та рекомендацій, оформлює щоденник.

Оцінка «**добре**» виставляється студенту, який допускає неточності при виконанні практичної навички, але здатний самостійно виявити допущені помилки та може продемонструвати виконання практичної навички в цілому, правильно оформлює результати.

Оцінка «**задовільно**» виставляється студенту, який знає основи практичного завдання, але зазнає труднощів при виконанні дослідження, не може продемонструвати повну правильну послідовність практичних навичок, не може трактувати в повному обсязі результати проведених досліджень.

Оцінка «**незадовільно**» виставляється студенту, який не може продемонструвати виконання практичної навички, зазнає значних труднощів при виконанні досліджень, порушує порядок виконання практичної роботи.

Оцінювання виконання тестових завдань під час поточного контролю

Оцінка «**відмінно**» виставляється студенту, який при проведенні тестового контролю допускається не більше 10% неправильних відповідей (обсяг правильних відповідей 90-100%). Під час розв'язання клінічно-орієнтованих тестових завдань надає правильні відповіді на всі питання до тесту.

Оцінка «**добре**» виставляється студенту, який під час тестового контролю допускає не більше 20% помилок (обсяг правильних відповідей 80-89%). Під час розв'язання клінічно-орієнтованих тестових завдань надає правильні відповіді на більшість питань до тесту.

Оцінка «**задовільно**» виставляється студенту, який робить помилки не більш, ніж в 40% тестових завдань (обсяг правильних відповідей 60,5-79%). Під час розв'язання

клінічно-орієнтованих тестових завдань надає правильні відповіді тільки на деякі питання до тесту

Оцінка «незадовільно» виставляється студенту, який при тестовому опитуванні правильно розв'язує менше 60% тестових завдань. Під час розв'язання клінічно-орієнтованих тестових завдань не може надати правильні відповіді на питання до тесту.

Оцінювання самостійної роботи студента

Оцінювання самостійної роботи студента здійснюється під час поточного та підсумкового контролю засвоєння тем відповідного модулю на підставі оцінювання демонстрації виконання практичних навичок, усної відповіді на теоретичне питання, тестування або розв'язання ситуаційних задач.

Оцінювання індивідуальної роботи студента

Здійснюється на підставі виконання індивідуальних завдань, науково-практичної роботи, доповіді про результати дослідження на студентському науковому гуртку, конференції, участі у конкурсі студентських наукових робіт, олімпіади з дисципліни (критерії нарахування балів наведені в п.14).

Перелік питань для підсумкового контролю з дисципліни

1. Приготувати відповідний дезінфікуючий розчин та провести санітарну обробку при ліжкових тумбочок та підвіконь у палаті.
2. Приготувати відповідний дезінфікуючий розчин та провести вологе прибирання в маніпуляційнісі.
3. Приготувати відповідний дезінфікуючий розчин та провести обробку медичного приладдя для багаторазового використання (банок, термометра, наконечників клізми, підкладного судна).
4. Провести розпитування хворого та заповнити титульну сторінку історії хвороби.
5. Провести розпитування хворого та виділити основні скарги.
6. Провести вимірювання температури у хворого (хворої дитини) та оформити температурний лист
7. Провести вимірювання температури у хворого (хворої дитини) та оформити температурний лист.
8. Провести огляд хворого (хворої дитини) на наявність корости та педикульозу.
9. Провести вимірювання росту пацієнта стоячи, сидячи, визначити масу тіла та розрахувати індекс маси тіла.
10. Підготувати гігієнічну ванну для санітарної обробки хворого та провести її дезінфекцію після користування.
11. Продемонструвати методику транспортування хворого на ношах (качалці) та перекладання його на ліжко.
12. Продемонструвати назички користування функціональним ліжком та надання відповідних положень хворому при нападі ядухи та при колапсі.
13. Дослідити у хворого пульс на променевих артеріях, зробити висновок про основні його властивості.
14. Дослідити у хворого пульс на нижніх кінцівках, зробити висновок про його відповідність нормі.
15. Виміряти хворому артеріальний тиск, зробити висновок про його відповідність нормі.
16. Провести дослідження дихання у показового хворого, зробити висновок про основні його властивості.

17. На бланку температурного листа відмітити показники пульсу, артеріального тиску, температури тіла, що надані викладачем, зробити висновок про їх відповідність нормі та про тип температурної кривої.
18. Провести переїну натільної та постільної білизни хворому, що знаходиться на ліжковому режимі.
19. Розкласти на демонстраційному столі запропоновані лікарські засоби по групах за способом введення, назвати основні способи введення препаратів.
20. Продемонструвати на муляжі методику закапування крапель у вуха, ніс, очі.
21. Підготувати необхідні розчини та продемонструвати правила поводження з одноразовим шприцом після його застосування.
22. Продемонструвати методику підготовки гумової грівки та пухиря з льодом і користування ними.
23. Продемонструвати методику застосування гірничників.
24. Продемонструвати методику годування хворого, прикутого до ліжка.
25. Приготувати необхідне обладнання для очисної клізми, продемонструвати методику її застосування на муляжі
26. Продемонструвати на муляжі методику користування підкладним судном та сечоприймачем у хворих чоловічої та жіночої статі.
27. Підготувати посуд для взяття аналізу сечі за Зимницьким, дати відповідні вказівки хворому.
28. Підготувати необхідні засоби та провести гігієну порожнини рота, носа та вух важкохворому.
29. Підготувати необхідні засоби та провести профілактику утворення пролежнів.
30. Продемонструвати методику проведення респіраційних заходів (штучна вентиляція легень, непрямий масаж серця) на фантомі.
31. Продемонструвати методику утилізації персв'язувального матеріалу, забрудненого гнійними виділеннями в гнійній персв'язочній.
32. Продемонструвати методику одягання операційної білизни.
33. Продемонструвати методику виготовлення серветок, тампонів, кульок для догляду за хірургічним хворим та правила їх утилізації після використання.
34. Підготувати операційну білизну та персв'язувальний матеріал до стерилізації.
35. Підготувати хірургічній інструментарій до стерилізації.
36. Провести проби на якість передстерилізаційної обробки інструментів.
37. На фантомі продемонструвати підготовку до операції шкіри хворого та санацію ротової порожнини, відібравши для цього необхідні засоби.
38. Провести розпитування хворої дитини та заповнити титульну сторінку історії хвороби.
39. Провести обробку предметів догляду за дитиною після використання.
40. Оглянути дитину на наявність корости та педикульозу.
41. Підготувати відповідні засоби та продемонструвати уміння приготування молочної суміші.
42. Підготувати відповідні засоби та продемонструвати на муляжі методику годування дитини першого року життя
- Підготувати відповідні засоби та продемонструвати на муляжі методику туалету очей, вух, порожнини рота дитини першого року життя.
43. Провести заміну натільної та постільної білизни дитині, що знаходиться на ліжковому режимі.

44. Приготувати необхідне обладнання для очисної клізми дитині різного віку, продемонструвати методику її застосування на муляж.
45. продемонструвати можливі методики вимірювання температури у дитини та вміння записати результати у температурний лист.
46. підготувати відповідні засоби та продемонструвати на муляжі методику закапування крапель у вуха та ніс дитині.
47. Підготувати відповідні засоби та продемонструвати на муляжі методику спливання новонародженої дитини.
48. Підготувати відповідні засоби та продемонструвати на муляжі методику антропометричних вимірювань (зросту, маси тіла, обводів голови та грудної клітки) дитині певного віку.

Перелік практичних навичок до підсумкових занять дисципліни

Модуль 1. Структура та основні завдання догляду за хворими в загальній системі лікування хворих терапевтичного профілю

1. Санітарно-гігієнічне прибирання приміщень
2. Приготування та застосування дезінфікуючих розчинів
3. Санітарна обробка хворих
4. Застосування гігієнічної ванни
5. Транспортування хворого у відділення
5. Проведення антропометричних досліджень
7. Огляд хворих на наявність корости та педікульозу
8. Проведення розпитування хворих
9. Дослідження пульсу на руках
10. Вимірювання артеріального тиску
11. Визначення характеристик дихання
12. Вимірювання температури тіла
13. Заповнення температурних листків
14. Розкладання та роздавання ліків хворим
15. Закапування крапель у вуха, ніс, очі
16. Застосування компресів
17. Застосування грілки, лухиря з льодом
18. Застосування клізм
19. Користування підкладним судном, сечоприймачем
20. Годування хворих, що знаходяться на ліжковому режимі
21. Туалет шкіри, догляд за нігтями, волоссям
22. Туалет порожнини рота, очей, носа
23. Профілактика пролежнів
24. Участь у проведенні реанімаційних заходів

Модуль 2. Догляд за хірургічними хворими

1. Санітарно-гігієнічне прибирання приміщень
2. Приготування та застосування дезінфікуючих розчинів
3. Санітарна обробка хворих
4. Транспортування хворого у відділення
5. Проведення антропометричних досліджень
6. Огляд хворих на наявність корости та педікульозу
7. Проведення розпитування хворих

8. Дослідження пульсу
9. Вимірювання артеріального тиску
10. Визначення характеристик дихання
11. Вимірювання температури тіла
12. Заповнення температурних листків
13. Накладання бинтових пов'язок
14. Застосування грілки, пухиря з льодом
15. Застосування клізм
16. Користування підкладним судном, сечоприймачем
17. Туалет порожнини рота, очей, носа
18. Підготовка посуду для взяття аналізів
19. Участь у проведенні реанімаційних заходів
20. Підготовка інструментарію до стерилізації
21. Проведення проб на якість передстерилізаційної обробки
22. Участь у стерилізації повного матеріалу
23. Підготовка засобів для перев'язки та гігієни після операційної рани

Модуль 3. Догляд за хворими дітьми

1. Продемонструвати можливі методики вимірювання температури у дитини та вміння записати результати у температурний листок.
2. Провести дослідження пульсу у дитині та вміння записати результати у температурний листок.
3. Провести вимірювання артеріального тиску дитині та вміння записати результати у температурний листок.
4. Підготувати відповідні засоби та продемонструвати на муляжі методику годування дитини першого року життя.
5. Підготувати відповідні засоби та продемонструвати на муляжі методику туалету очей.
6. Підготувати відповідні засоби та продемонструвати на муляжі методику обробку пуговинного залишку новонародженої дитини.
7. Підготувати відповідні засоби та продемонструвати на муляжі методику проведення гігієнічної ванни.
8. Підготувати відповідні засоби та продемонструвати на муляжі методику проведення підмивання дитини залежно від статі.
9. Підготувати відповідні засоби та продемонструвати на муляжі методику туалету вух.
10. Підготувати відповідні засоби та продемонструвати на муляжі методику туалету порожнини рота.
11. Продемонструвати поводження з одноразовим шприцом після його застосування.
12. Підготувати відповідні засоби та продемонструвати на муляжі методику виконання очисної клізми у дитини певного віку.
13. Підготувати відповідні засоби та продемонструвати на муляжі методику виконання лікувальної клізми у дитини певного віку.
14. Підготувати відповідні засоби та продемонструвати на муляжі методику антропометричних вимірювань зросту та довжини маси у дитині певного віку.
15. Підготувати відповідні засоби та продемонструвати на муляжі методику антропометричних вимірювань: маси тіла у дитині певного віку.
16. Підготувати відповідні засоби та продемонструвати на муляжі методику антропометричних вимірювань: окружності грудей у дитині певного віку та статі.

17. Підготувати відповідні засоби та продемонструвати на муляжі методику антропометричних вимірювань: окружності голови у дитині певного віку.

13. Форма підсумкового контролю успішності навчання

Підсумковий контроль проводиться у вигляді диференційованого заліку в термін, встановлений графіком навчального процесу в IV семестрі та в обсязі навчального матеріалу, визначеному робочою програмою навчальної дисципліни.

14. Схема нарахування та розподіл балів, які отримують студенти

Нарахування балів за дисципліну проводять згідно чинного положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Гирогова. Складовими оцінки за дисципліну є конвертоване у бали середнє арифметичне поточної успішності за універсальною 120-бальною шкалою (від 72 до 120 балів), бали за підсумковий контроль (від 50 до 80 балів) та індивідуальної роботи студента (від 6 до 12 балів).

Бали за підсумковий контроль відповідають шкалі оцінок:

оцінка «3» - 50-60 балів

оцінка «4» - 61-70 балів

оцінка «5» - 71-80 балів

Бали за поточну успішність, підсумковий контроль та традиційну оцінку викладачі вносять у відомість деканату. Отримані бали (сума балів поточної успішності та підсумкового контролю) відповідають фіксованій шкалі оцінок:

оцінка «5» - 180-200 балів

оцінка «4» - 160-179 балів

оцінка «3» - 122-159 балів.

Максимальна кількість балів, яку може отримати здобувач освіти після засвоєння дисципліни, – 200 балів. Мінімальна кількість балів становить 122 бали.

Бали за підсумковий контроль та поточну успішність студентів деканат вносить у програму Контингент і ранжує їх. Ранжування проводять на підставі отриманих балів за дисципліну згідно національної шкали та шкали ЄКТС (див. Положення про організацію освітнього процесу).

Бали за індивідуальну роботу (ІРС) нараховуються здобувачеві лише при успішному їх виконанні та захисті.

Кількість балів, яка нараховується за різні види індивідуальних завдань, залежить від їх обсягу та значимості, але становить не більше 12 балів. Вони додаються до суми балів, набраних ЗО за поточну навчальну діяльність.

- **12 балів, які додаються до оцінки з дисципліни** - додаються за призові місця на міжвузівських олімпіадах з дисципліни та міжвузівських і міжнародних (закордонних) наукових конференціях з наявністю друкованої роботи.

- **11-10 балів** - додаються за призові місця на внутрішньо-вузівських олімпіадах і наукових конференціях з наявністю друкованої роботи.

- **10 балів** - даються до оцінки з дисципліни за участь (якщо ЗО брав участь, але не отримав призового місця) у міжвузівських олімпіадах з дисципліни та міжвузівських і міжнародних (закордонних) наукових конференціях з наявністю друкованої роботи.

- **8 балів** - додаються до оцінки з дисципліни за участь (якщо ЗО брав участь, але не отримав призового місця) у внутрішньовузівських олімпіадах, наукових конференціях закладу з наявністю друкованої роботи.

- **6 балів** - додаються до оцінки з дисципліни за виготовлення на кафедрі препаратів, схем, таблиць мультимедійного забезпечення та відеофільмів - з урахуванням важливості виконаної роботи.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
180-200	A	відмінно	зараховане
170-179,99	B	добре	
160-169,99	C		
141-159,99	D	задовільно	
122-140,99	E	задовільно	
0-121,99	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховане з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

15. Методичне забезпечення дисципліни.

1. Календарні/тематичні плани практичних занять
2. Завдання для самостійного роботи
3. Методичні /рекомендації для студентів при підготовці до практичних занять.
4. Методичні рекомендації для викладачів до практичних занять.
5. Щоденник з дисципліни.
6. Алгоритми лікування та надання невідкладної допомоги (відповідно до стандартів доказової медицини).
8. Алгоритми виконання практичних навичок, медичних маніпуляцій
9. Тестові завдання.
10. Клінічні ситуаційні задачі та задачі з невідкладної допомоги (кейси).
11. Набори параклінічних методів дослідження.
12. Перелік лікарських засобів.
13. Перелік питань, задачі, завдання або кейси до підсумкового контролю (диференційного заліку).
14. Навчально-методичні посібники та підручники відповідно до списку рекомендованої літератури.
15. Комп'ютери з відповідним інформаційним забезпеченням.
16. На сайті кафедри розміщені навчально-методичні матеріали дисципліни для студентів 2 курсу спеціальності 228 «Педіатрія» відповідно чинного Положення про організацію навчального процесу ВНМУ ім. М.І. Пирогова.

16. Рекомендована література :

Основна (базова)

1. Догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка: навч. посібник /Л.С. Савка, Л.І. Разінкова, О.І.Кочар; за ред. Л.М. Ковальчука, О.В. Кононова. – 3-є вид., переробл. і допов. — К.: БСВ “Медицина”, 2017.– 600 с.
2. Загальна хірургія з клінічною психологією / за ред. С.Є. Каніковського, В.П. Польового, С.І.Дронова, С.В. Сандера.- Вінниця: ФОП Рогальська І.О. - 2015.

3. Загальна хірургія: підручник / М. Д. Желиба, С. Д. Хіміч, І. Г. Герич та ін.: за ред. професорів М.Д.Желиба, С. Д. Хіміча. – К.: ВСВ «Медицина», 2010, 2016. – 448 с.
4. Катілов О.В., Дмитрієв Д.В., Дмитрієва К.Ю., Макаров С.Ю. Клінічне обстеження дитини, 2017. – 520 стор.
5. Pediatric physical examination: textbook for students of higher educational institutions/O.V.Katilov, D.V. Dmytriiev, K.Yu. Dmytriieva, S.Yu. Makarov – Vinnitsia Nova Knyha 2018.-504 p.
6. Капітан Т.В. Пропедевтика дитячих хвороб з доглядом за дітьми. Вінниця: Вінницька газета, 2021. – 832 с.
7. Пропедевтична педіатрія. Підручник для студентів вищих нав. закл. / Під редакцією акад. НАМН України, проф. В.Г. Майданника.- Вінниця: Нова книга,2012.- 880 с.
8. Дука К.Д. Пропедевтика педіатрії. Тестові та ситуаційні завдання. Навчальний посібник під редакцією К.Д. Дука. Дніпропетровськ. – 2009. – 176с.
9. Догляд за хворими. Практика: Підручник. — 3-тє вид., випр / О.М. Ковальова, В.М. Лісовий, С.І.Шевченко, Т.В. Фролова. — К.: Медицина, 2015. — 488 с., пал. тв.
10. Касевич Н.М. Загальний догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка: підруч. для студ. вищ.мед. навч. закл. I-III рівнів акредитації / за ред. В.І. Литвиненка. 7-ме вид., випр. - К. : Медицина, 2017. -424 с.
- 11.Ковальова О.М., Лісовий В.М., Шевченко С.І., Фролова Т.І. Догляд за хворими (практика): підруч.для студ. вищ. мед. закл. освіти III-IV рівнів акредитації– Вид 3-тє, випр. – К.: Медицина, 2015. — 488 с.
- 12.Нетяженко В.З., Цуліпенко І.М., Дідківська Л.А. Догляд за хворими (загальний і спеціальний з основами медсестринської техніки): підруч. для студ. вищ. мед. навч. закл. IV рівня акредитації. – К.:Здоров'я, 2013. - 591 с.
- 13.Общая хирургия: учебник / Н. Д. Желиба, С. Д. Химич, И. Г. Герич и др.: под ред. профессоров Н. Д.Желибы, С. Д. Химича. – К.: ВСИ «Медицина», 2011, 2016. –488с.
14. Тяжка О.В., Антошкіна А.М., Васюкова М.М., Казакєва Л.М., Лутай Т.І. та ін. Основи догляду за дітьми. Техніка лікувальних процедур і маніпуляцій: навч. посіб. для мед. ВНЗ III-IV р.а. – 2-ге вид. / за ред. О.В. Тяжкої. – К. : Медицина, 2014. - 152 с.
15. Хірургія. (Підручник з загальної хірургії) /за ред. проф. Я.С. Березницького. – Дніпропетровськ, РВА „Дніпро VAL”, Т.І. – 2014. – 443с.

Допоміжна

1. Амбулаторні хірургічні маніпуляції / за ред. Проф. Польового З.П., Шкваровського І.В., Желиби М.Д. – Чернівці: Медуніверситет, 2015. – 252 с.
2. Вєлєсовець С.П., Маркевич В.Е., Тарасова І.В., Лобода А.М. Неонатологія: навч.-метод. посіб. –Суми : СумДУ, 2011. – 214 с.
3. Гребенев А.Л., Шештулин А.А. Основы общего ухода за больными. Москва, 1991
4. Догляд за хворими хірургічного профілю / В. П. Польовий, О. Й. Хомко, С. П. Польова, А. С. Галяниця, І. О. Вишневський. – Чернівці: Медуніверситет – 2012. – 380.
5. Загальний догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка: підручник / Н.М. Касевич. –К. Медицина, 2009. – 424 с.
6. Касевич Н.М. Загальний догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка: підруч. для студ. вищ. мед. навч. закл. I-III рівнів акредитації / за ред. В.І. Литвиненка. - 7-ме вид., випр.-К. : Медицина, 2017. – 424 с.

7. Общая и неотложная хирургия : руководство / ред. С. Патерсон-Браун ; пер. с англ. под ред. В. К. Гостишева. — М. : ГЭОТАР-Медиа, 2010. — 384 с.
8. Основи догляду за хірургічними хворими: навчально-методичний посібник для студентів ВМНЗ IV рівня акредитації / Шумейко І.А., Лігоненко О.В., Чорна І.О., Зубаха А.Б., Дігтяр І.І., Стороженко О.В. -Полтава, 2015. - 160 с.
9. Перша долікарська допомога / Андрущенко В. П., Кушта Ю. Ф., Андрущенко Д. В. – Львів, Львівський національний медичний університет, 2011. – 351 с.
10. Польовий В. П. Догляд за хворими хірургічного профілю / В. П. Польовий, О. Й. Хомко, С. П. Польова, А. С. Паляниця. – Чернівці: Медуніверситет, 2012. – 380 с.
11. Практикум з пропедевтичної педіатрії з доглядом за дітьми / За ред. В.Г. Майданника, К.Д. Дуки. –К.: Знання України, 2002 – 356 с.
12. Уход за больными в хирургической клинике / М.А. Евсеев – М.: ГЕОТАР-Медиа, 2008. – 192 с.

17. Інформаційні ресурси

Електронна адреса сайту університету: <http://vnm.edu.ua>
 Електронна адреса сайту бібліотеки університету: <http://library.vnm.edu.ua>
 Центр тестування <https://www.testcentr.org.ua/uk/>
 МОЗ України <https://moz.gov.ua/>
 Центр громадського здоров'я МОЗ України <https://phc.org.ua/kontrol-zakhvoryuvan>
 Науково-практичний журнал «Лабораторна діагностика» <http://acclmu.org.ua/ru/journals/>
 Англійською мовою:
 Dr. Najeeb
 Lectures <https://www.youtube.com/channel/UCPHpx55tgrbm8FrYYCfAHw>
 Osmosis <https://www.youtube.com/c/osmosis/>
 MEDCRAM-
 Medical Lectures explained clearly <https://www.youtube.com/user/MEDCRAMvideos>
<https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/>